

ВСТУПНЕ СЛОВО

Шановні колеги!

Цей збірник нормативних актів було упорядковано та підготовлено з метою забезпечення, в першу чергу, нотаріусів та фахівців в галузі права найсучаснішою нормативною базою у сфері нотаріату, державної реєстрації прав на нерухоме майно та їх обтяжень, реєстрації бізнесу, для зручності та використання в практичній роботі.

Як зазначив в ході круглого столу у Верховній Раді України Міністр юстиції України Павло Петренко:

«Нотаріальна спільнота – це дуже потужна спільнота, яка інституційно і кваліфіковано готова надавати якісний сервіс». Головним завданням реформи Міністр назвав демонополізацію послуг з реєстрації прав та бізнесу, аби українці самі могли обирати, де вони отримуватимуть цю послугу швидше і якісніше. «Якщо в тому чи іншому містечку мер міста погано виконує свої обов'язки, жителі цього міста не будуть «заручниками» ситуації, вони зможуть отримати якісний сервіс у нотаріусів, у акредитованого суб'єкта або за принципом екстериторіальності у межах області або всієї України».

На сьогодні нотаріус є не лише високопрофесійним юристом, правовим гарантом і захисником прав та законних інтересів фізичних та юридичних осіб, а й професіоналом як у питаннях державної реєстрації прав, так і в процедурі виникнення та переходу речових прав на нерухомість. Додаткові повноваження нотаріусів дозволять створити професійне конкурентне середовище між суб'єктами надання послуг у сфері державної реєстрації прав та покращить якість надання таких послуг.

Автори та упорядники збірника впевнені, що рекомендації та практичні поради допоможуть опанувати та швидко засвоїти прийняті нововведення, які ви, колеги, на високому рівні будете застосовувати у своїй професійній діяльності.

**Директор
Департаменту з питань нотаріату
Міністерства юстиції України**

О. А. Мартинюк

ВВЕДЕННЯ

Нотаріат в Україні представляє собою систему органів і посадових осіб, на які покладено обов'язок посвідчувати права, а також факти, що мають юридичне значення, та вчиняти інші нотаріальні дії, з метою надання їм юридичної вірогідності.

Спеціальним законом, який встановлює порядок правового регулювання діяльності нотаріату в Україні, є Закон України №3425-ХІІ від 02 вересня 1993 року «Про нотаріат», який був введений в дію 01 січня 1994 року відповідно до постанови Верховної Ради України №3426-ХІІ від 02 вересня 1993 року.

Крім Закону №3425-ХІІ, законодавство у сфері регулювання нотаріальних та пов'язаних з ним відносин складають, зокрема:

— Цивільний кодекс України, Сімейний кодекс України, Податковий кодекс України, Земельний кодекс України;

— закони України: №1952-IV від 01 липня 2004 року «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень»; №755-IV від 15 травня 2003 року «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань»; №2654-ХІІ від 02 жовтня 1992 року «Про заставу»; №898-IV від 05 червня 2003 року «Про іпотеку»; №723/97-ВР від 16 грудня 1997 року «Про фінансовий лізинг»; № 5479-VI від 06 листопада 2012 року «Про аграрні розписки»; №1378-IV від 11 грудня 2003 року «Про оцінку земель»; №1953-III від 14 вересня 2000 року «Про особливості приватизації об'єктів незавершеного будівництва»; №2709-IV від 23 червня 2005 року «Про міжнародне приватне право»; №1702-VII від 14 жовтня 2014 року «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»;

— Указ Президента України №762/98 від 10 липня 1998 року «Про впорядкування справляння плати за вчинення нотаріальних дій»;

— Декрет Кабінету Міністрів України №7-93 від 21 січня 1993 року «Про державне мито»;

— постанови Кабінету Міністрів України: №637 від 28 червня 1997 року «Про порядок передачі у приватну власність громадян незавершених будівництвом будинків садибного типу»; №1172 від 29 червня 1999 року «Про затвердження переліку документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів»; №812 від 05 серпня 2009 року «Про затвердження Порядку витрачання, зберігання, обігу спеціальних бланків нотаріальних документів і звітності про їх використання та опису і зразка такого бланка»; №491 від 11 травня 2011 року «Про затвердження Порядку державної реєстрації заповітів і спадкових договорів у Спадковому реєстрі»; №923 від 31 серпня 2011 року «Про затвердження Положення про Вищу кваліфікаційну комісію нотаріату»; №457 від 24 червня 2015 року «Деякі питання надання нотаріусам доступу до Державного земельного кадастру»; №624 від 19 серпня 2015 року «Про затвердження Порядку і правил проведення обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса»; №205 від 21 березня 2016 року «Деякі питання ведення Державного земельного кадастру»; №260 від 25 березня 2016 року «Деякі питання надання інформації про зареєстровані транспортні засоби та їх власників», якою затверджені Порядок доступу посадових осіб органів державної влади, органів місцевого самоврядування, адвокатів, нотаріусів до Єдиного державного реєстру Міністерства внутрішніх справ стосовно зареєстрованих транспортних засобів та їх власників, Порядок надання фізичним та юридичним особам інформації з Єдиного державного реєстру Міністерства внутрішніх справ стосовно зареєстрованих транспортних засобів та форма запиту про надання витягу з Єдиного державного реєстру Міністерства внутрішніх справ стосовно зареєстрованих транспортних засобів.

Суттєве значення для нотаріальної діяльності мають норми міжнародних договорів, які регулюють порядок надання правової допомоги, зокрема регулюють питання оформлення спадкових прав, вжиття заходів щодо охорони спадкового майна, звільнення від консульської легалізації.

Нотаріуси відповідно до законодавства України, міжнародних договорів застосовують норми іноземного права.

Нотаріуси приймають документи, складені відповідно до вимог іноземного права, а також вчиняють посвідчувальні написи за формою, передбаченою іноземним законодавством, якщо це не суперечить законодавству України.

Дії, пов'язані з охороною майна, що залишилося після смерті іноземного громадянина на території України, або майна, яке належить одержати іноземному громадянину після смерті громадянина України, а також з видачею свідоцтва про право на спадщину щодо такого майна, здійснюються відповідно до законодавства України.

Документи, які складено за кордоном з участю іноземних властей або які від них виходять, приймаються нотаріусами за умови їх легалізації органами Міністерства закордонних справ України. Без легалізації такі документи приймаються нотаріусами у тих випадках, коли це передбачено законодавством України, міжнародними договорами, в яких бере участь Україна.

Нотаріуси забезпечують докази, необхідні для ведення справ в органах іноземних держав.

Порядок зносин нотаріусів з іноземними органами юстиції визначається законодавством України, міжнародними договорами.

Двосторонні міжнародні договори у сфері міжнародно-правового співробітництва

Назва договору	Дата підписання	Дата ратифікації	Дата набуття чинності
Договір між Україною і Китайською Народною Республікою про правову допомогу у цивільних та кримінальних справах	31.10.1992р.	05.02.1993р.	19.01.1994р.
Договір між Україною і Республікою Польща про правову допомогу та правові відносини у цивільних і кримінальних справах	24.05.1993р.	04.02.1994р.	14.08.1994р.
Договір між Україною і Литовською Республікою про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах	07.07.1993р.	17.12.1993р.	20.11.1994р.
Договір між Україною і Республікою Молдова про правову допомогу та правові відносини у цивільних і кримінальних справах	13.12.1993р.	10.11.1994р.	24.05.1995р.
Договір між Україною і Естонською Республікою про правову допомогу та правові відносини у цивільних та кримінальних справах	15.02.1995р.	22.11.1995р.	17.05.1996р.
Договір між Україною і Республікою Грузія про правову допомогу та правові відносини у цивільних та кримінальних справах	09.01.1995р.	22.11.1995р.	05.12.1996р.
Договір між Україною і Латвійською Республікою про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах	23.05.1995р.	22.11.1995р.	12.07.1996р.
Договір між Україною і Монголією про правову допомогу у цивільних та кримінальних справах	27.06.1995р.	01.11.1996р.	01.08.2002р.
Договір між Україною і Республікою Узбекистан про правову допомогу і правові відносини у цивільних і сімейних справах	19.02.1998р.	05.11.1998р.	19.06.1999р.
Договір між Україною та Соціалістичною Республікою В'єтнам про правову допомогу і правові відносини у цивільних та кримінальних справах	06.04.2000р.	02.11.2000р.	18.08.2002р.
Договір між Україною та Республікою Македонія про правову допомогу в цивільних справах	10.04.2000р.	02.11.2000р.	20.06.2003р.
Угода між Україною та Турецькою Республікою про правову допомогу та співробітництво у цивільних справах	23.11.2000р.	05.07.2001р.	02.05.2004р.
Договір між Україною і Чеською Республікою про правову допомогу і правові відносини у цивільних справах	28.05.2001р.	10.01.2002р.	08.11.2002р.
Договір між Україною та Угорською Республікою про правову допомогу в цивільних справах	02.08.2001р.	10.01.2002р.	08.03.2002р.
Договір між Україною і Румунією про правову допомогу та правові відносини в цивільних справах	30.01.2002р.	07.09.2005р.	30.10.2006
Угода між Україною та Грецькою Республікою про правову допомогу в цивільних справах	02.07.2002р.	22.11.2002р.	27.01.2007
Договір між Україною і Республікою Куба про правові відносини та правову допомогу в цивільних і кримінальних справах	27.03.2003р.	10.12.2003р.	—
Договір між Україною та Корейською Народно-Демократичною Республікою про правову допомогу в цивільних та кримінальних справах	13.10.2003р.	04.06.2004р.	17.12.2004р.
Договір між Україною та Ісламською Республікою Іран про правові відносини та правову допомогу у цивільних і кримінальних справах	11.05.2004р.	07.09.2005р.	—
Договір між Україною та Республікою Болгарія про правову допомогу в цивільних справах	21.05.2004р.	22.09.2005р.	29.12.2005р.
Угода між Україною та Республікою Кіпр про правову допомогу в цивільних справах	06.09.2004	22.09.2005р.	18.03.2006р.

Двосторонні міжнародні договори колишнього СРСР, що застосовуються у порядку правонаступництва

Згідно із Законом України №1543-ХІІ від 12 вересня 1991 року «Про правонаступництво України» та положеннями Віденської конвенції про правонаступництво держав щодо договорів (1978 рік), у порядку правонаступництва застосовуються наступні двосторонні міжнародні договори колишнього СРСР:

- Угода між СРСР і Австрійською Республікою з питань цивільного процесу (1970 рік);
- Договір між СРСР і Фінляндською Республікою про правовий захист та правову допомогу у цивільних, сімейних і кримінальних справах (1978 рік);
- Договір між СРСР і Алжирською Народною Демократичною Республікою про взаємне надання правової допомоги (1982 рік);
- Договір між СРСР і Народною Демократичною Республікою Йемен про правову допомогу у цивільних та кримінальних справах (1986 рік);
- Договір між СРСР і Федеративною Народною Республікою Югославією про правову допомогу у цивільних, сімейних і кримінальних справах (1962 рік);
- Конвенція між СРСР і Італійською Республікою про правову допомогу у цивільних справах №4210 (1979 рік).

На сьогодні також відсутні заперечення щодо застосування таких договорів:

- Договір між СРСР і Народною Республікою Албанією про надання правової допомоги у цивільних, шлюбно-сімейних та кримінальних справах (1958 рік);
- Договір про взаємне надання правової допомоги між СРСР та Іракською Республікою (1973 рік);
- Договір між СРСР та Туніською Республікою про правову допомогу у цивільних та кримінальних справах (1984р.).

Шляхом обміну нотами оформлено правонаступництво України по наступним міжнародним договорам колишнього СРСР:

- Угода між СРСР і Австрійською Республікою з питань цивільного процесу (1970 рік);
- Договір між СРСР і Фінляндською Республікою про правовий захист та правову допомогу у цивільних, сімейних і кримінальних справах (1978 рік);
- Договір між СРСР і Алжирською Народною Демократичною Республікою про взаємне надання правової допомоги (1982 рік);
- Договір між СРСР і Республікою Кіпр про правову допомогу у цивільних та кримінальних справах (1984 рік).

Багатосторонні міжнародні договори у сфері міжнародно-правового співробітництва

Назва договору	Дата укладення	Дата підписання Україною	Дата ратифікації або приєднання	Дата набуття чинності для України
Конвенція про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах (м. Мінськ)	22.01.1993р.	22.01.1993р.	10.11.1994р.	14.04.1995р.
Протокол до Конвенції про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах	28.03.1997р.	28.03.1997р.	03.03.1998р.	17.09.1999р.
Конвенція про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах (м. Кишинів)	07.10.2002р.	07.10.2002р.	—	—
Гаазька конвенція з питань цивільного процесу	01.03.1954р.	-	-	26.07.1967р.
Гаазька конвенція, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів	05.10.1961р.	-	10.01.2002р.	22.12.2003р.
Конвенція про запровадження системи реєстрації заповітів	16.05.1972р.	-	10.07.2010р.	31.12.2010р.

Важливе місце в формуванні та реалізації державної політики в сфері нотаріату належить Міністерству юстиції України, до основних завдань якого, крім інших визначених відповідно до указу Президента України №395/2011 від 06 квітня 2011 року та постанови Кабінету Міністрів України №228 від 02 липня 2014 року завдань, відносяться:

- організація роботи нотаріату;
- протидія легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму (щодо нотаріусів, адвокатів та інших осіб, які надають юридичні послуги);
- інформування Державної служби фінансового моніторингу України про дотримання суб'єктами первинного фінансового моніторингу — нотаріусами, адвокатами та іншими особами, які надають юридичні послуги, вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму, в тому числі про виявлені порушення та заходи, вжиті для їх усунення;

- здійснення державного регулювання нотаріальної діяльності, зокрема: встановлення умов допуску громадян до її провадження; здійснення контролю за організацією нотаріату; керівництво державними нотаріальними конторами, перевірка організації нотаріальної діяльності нотаріусів, дотримання ними порядку вчинення нотаріальних дій та виконання правил нотаріального діловодства; перевірка разом з Державною реєстраційною службою України нотаріусів як спеціальних суб'єктів, на яких покладено функції державного реєстратора; видання та анулювання в установленому законом порядку свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю, встановлення порядку виготовлення та знищення печатки приватного нотаріуса, вимоги до робочого місця (контори) приватного нотаріуса; затвердження порядку проведення перевірки організації нотаріальної діяльності державних і приватних нотаріусів, дотримання ними порядку вчинення нотаріальних дій та виконання правил нотаріального діловодства, порядку підвищення кваліфікації працівників органів нотаріату, нотаріусів та помічників нотаріусів; встановлення правил професійної етики нотаріусів; здійснення аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності; узагальнення та регулювання нотаріальної практики; підготовка для нотаріусів роз'яснення з питань, що належать до компетенції Міністерства юстиції України; забезпечення разом з Державною реєстраційною службою України надання нотаріусам методичної допомоги у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень;

- забезпечення ведення Єдиного реєстру спеціальних бланків нотаріальних документів, Єдиного реєстру нотаріусів, Державного реєстру обтяжень рухомого майна, Спадкового реєстру, Єдиного реєстру довіреностей;

- забезпечення надання методологічної, методичної та іншої допомоги суб'єктам первинного фінансового моніторингу — нотаріусам, адвокатам та іншим особам, які надають юридичні послуги.

До актів Міністерства юстиції України з питань здійснення нотаріальної діяльності відносяться:

- накази: від 17 лютого 2014 року №357/5 «Про затвердження Порядку проведення перевірки організації роботи державних нотаріальних контор, державних нотаріальних архівів, організації нотаріальної діяльності приватних нотаріусів, дотримання державними і приватними нотаріусами порядку вчинення нотаріальних дій та виконання правил нотаріального діловодства»; від 22 лютого 2012 року №296/5 «Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України»; від 22 березня 2011 року №871/5 «Про затвердження Положення про порядок реєстрації приватної нотаріальної діяльності та заміщення приватного нотаріуса»; від 23 березня 2011 року №888/5 «Про затвердження Положення про вимоги до робочого місця (контори) приватного нотаріуса та здійснення контролю за організацією нотаріальної діяльності»; від 08 червня 2011 року №1529/5 «Про затвердження форми звітності №1-нотаріат (річна) «Звіт про роботу державних та приватних нотаріусів»; від 24 грудня 2010 року № 3290/5 «Про затвердження Концепції реформування органів нотаріату в Україні»; від 22 грудня 2010 року №3253/5 «Про затвердження Правил ведення нотаріального діловодства»; від 16 вересня 2010 року №889/7 «Про створення Консультативно — методичної ради з питань нотаріату при Департаменті нотаріату, фінансового моніторингу юридичних послуг та реєстрації адвокатських об'єднань»; від 04 листопада 2009 року №2053/5 «Про організаційні заходи з постачання, зберігання, обігу, обліку спеціальних бланків нотаріальних документів і звітності про їх використання», яким затверджений Порядок ведення Єдиного реєстру спеціальних бланків нотаріальних документів; від 28 грудня 2006 року №111/5 «Про запровадження Єдиного реєстру довіреностей та внесення змін і доповнень до деяких нормативно-правових актів Міністерства юстиції України»; від 27 лютого 2009 року №363/5 «Про забезпечен-

ня належної організації діяльності державних нотаріальних контор»; від 21 грудня 2009 року №2513/5 «Про затвердження Примірної номенклатури справ державного нотаріального архіву»; від 18 травня 2009 року №870/5 «Про затвердження Положення про державний нотаріальний архів»; від 24 грудня 2012 року №1924/5 «Про затвердження порядку виготовлення та знищення печатки приватного нотаріуса»; від 30 травня 2008 року №914/5 «Про поліпшення роботи з надання нотаріальних послуг населенню»; від 19 травня 2008 року №825/5 «Про створення Науково-експертної ради з питань нотаріату при Міністерстві юстиції України».

Нотаріус — це уповноважена державою фізична особа, яка здійснює нотаріальну діяльність у державній нотаріальній конторі, державному нотаріальному архіві або незалежну професійну нотаріальну діяльність, зокрема посвідчує права, а також факти, що мають юридичне значення, та вчиняє інші нотаріальні дії, передбачені законом, з метою надання їм юридичної вірогідності.

Нотаріусом може бути громадянин України, який має повну вищу юридичну освіту, володіє державною мовою, має стаж роботи у сфері права не менш як шість років, з них помічником нотаріуса або консультантом державної нотаріальної контори — не менш як три роки, склав кваліфікаційний іспит і отримав свідоцтво про право на зайняття нотаріальною діяльністю. Не може бути нотаріусом особа, яка має судимість, обмежена у дієздатності або визнана недієздатною за рішенням суду.

Нотаріусу забороняється використовувати свої повноваження з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття обіцянки чи пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб.

Нотаріус не може займатися підприємницькою, адвокатською діяльністю, бути засновником адвокатських об'єднань, перебувати на державній службі або службі в органах місцевого самоврядування, у штаті інших юридичних осіб, а також виконувати іншу оплачувану роботу, крім викладацької, наукової і творчої діяльності.

Реєстраційна справа приватного нотаріуса зберігається і ведеться відповідно Головним управлінням юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, головними управліннями юстиції в областях, містах Києві та Севастополі.

Порядок та умови допуску осіб до складання кваліфікаційного іспиту, отримання свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю, підвищення кваліфікації нотаріусів, консультантів державних нотаріальних контор, державних нотаріальних архівів, помічників приватних нотаріусів, визначені:

— постановою Кабінету Міністрів України №102 від 22 лютого 1994 року «Про розмір плати за видачу свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю»;

— наказами Міністерства юстиції України: від 28 листопада 2014 року №2006/5 «Про затвердження інформаційних та технологічних карток адміністративних послуг з видачі Міністерством юстиції України свідоцтва (повторного свідоцтва) про право на зайняття нотаріальною діяльністю»; від 28 серпня 2014 року №1422/5 «Про затвердження Порядку підвищення кваліфікації нотаріусів, консультантів державних нотаріальних контор, державних нотаріальних архівів, помічників приватних нотаріусів»; від 11 липня 2012 року №1043/5 «Про затвердження Порядку видачі свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю»; від 28 липня 2011 року №1905/5 «Про затвердження Порядку допуску осіб до складання кваліфікаційного іспиту та проведення кваліфікаційного іспиту Вищою кваліфікаційною комісією нотаріату»; від 22 березня 2011 року №871/5 «Про затвердження Положення про порядок реєстрації приватної нотаріальної діяльності та заміщення приватного нотаріуса»; від 01 квітня 2013 року №596/5 «Про затвердження інформаційних та технологічних карток адміністративних послуг з видачі Міністерством юстиції України свідоцтва (повторного свідоцтва) про право на зайняття нотаріальною діяльністю, а також свідоцтва про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора)».

З 01 січня 2013 року набрали чинності зміни до Закону України №1952-IV від 01 липня 2004 року «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», які полягають у тому, що державним реєстратором є нотаріус як спеціальний суб'єкт, на якого покладені функції державного реєстратора речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень.

Метою прийнятих змін є спрощення процедури державної реєстрації речових прав, набутих за правочинами та виданими нотаріусами свідоцтвами про право на спадщину, запобігання порушення прав фізичних та юридичних осіб у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме

ЗМІСТ

Вступне слово.....	3
ВВЕДЕННЯ.....	4
Закон України №3425-ХІІ від 02 вересня 1993 року «Про нотаріат».....	11
Розділ І НОТАРІАТ В УКРАЇНІ.....	12
Глава 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	12
Стаття 1. Поняття нотаріату. Органи і особи, які вчиняють нотаріальні дії.....	12
Стаття 2. Правова основа діяльності нотаріату.....	12
Стаття 2-1. Державне регулювання нотаріальної діяльності.....	12
Стаття 3. Нотаріус.....	13
Стаття 4. Права нотаріуса.....	13
Стаття 5. Обов'язки нотаріуса.....	13
Стаття 6. Присяга нотаріуса.....	14
Стаття 7. Вчинення нотаріальних дій.....	14
Стаття 8. Нотаріальна таємниця.....	14
Стаття 8-1. Гарантії нотаріальної діяльності.....	16
Стаття 9. Обмеження у праві вчинення нотаріальних дій.....	16
Стаття 10. Вища кваліфікаційна комісія нотаріату та порядок її роботи.....	16
Стаття 11. Свідectво про право на заняття нотаріальною діяльністю.....	17
Стаття 12. Анулювання свідectва про право на заняття нотаріальною діяльністю.....	18
Стаття 13. Помічник нотаріуса.....	18
Стаття 13-1. Нотаріальний округ.....	19
Стаття 14. Нотаріальне діловодство і звітність.....	19
Стаття 15. Мова нотаріального діловодства.....	20
Стаття 16. Професійне самоврядування нотаріусів.....	20
Глава 2. ДЕРЖАВНІ НОТАРІАЛЬНІ КОНТОРИ І ДЕРЖАВНІ НОТАРІАЛЬНІ АРХІВИ.....	21
Стаття 17. Організація роботи державних нотаріальних контор.....	21
Стаття 18. Перевірка організації роботи державних нотаріальних контор, державних нотаріальних архівів.....	21
Стаття 19. Оплата вчинюваних нотаріальних дій.....	21
Стаття 20. Утримання державних нотаріальних контор.....	21
Стаття 21. Відповідальність державного нотаріуса.....	21
Стаття 22. Печатка державного нотаріуса.....	22
Стаття 23. Державні нотаріальні архіви.....	22
Глава 3. ПРИВАТНА НОТАРІАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	22
Стаття 24. Реєстрація приватної нотаріальної діяльності. Реєстраційне посвідчення.....	22
Стаття 25. Робоче місце (контора) приватного нотаріуса.....	23
Стаття 26. Печатка приватного нотаріуса.....	24
Стаття 27. Відповідальність приватного нотаріуса.....	24
Стаття 28. Страхування цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса.....	24
Стаття 29. Заміщення приватного нотаріуса.....	24
Стаття 29-1. Підстави зупинення нотаріальної діяльності приватного нотаріуса.....	25
Стаття 29-2. Порядок зупинення нотаріальної діяльності приватного нотаріуса.....	25
Стаття 30. Підстави припинення нотаріальної діяльності приватного нотаріуса.....	26
Стаття 30-1. Порядок припинення нотаріальної діяльності приватного нотаріуса.....	26
Стаття 31. Оплата вчинюваних нотаріальних дій.....	27
Стаття 32. Сплата приватним нотаріусом податків.....	27
Стаття 33. Перевірка організації нотаріальної діяльності приватного нотаріуса, дотримання ним порядку вчинення нотаріальних дій та виконання правил нотаріального діловодства.....	27
Розділ ІІ ПОВНОВАЖЕННЯ ЩОДО ВЧИНЕННЯ НОТАРІАЛЬНИХ ДІЙ.....	28
Стаття 34. Нотаріальні дії, що вчиняють нотаріуси.....	28

Стаття 35. Нотаріальні дії, що вчиняються в державних нотаріальних архівах	29
Стаття 37. Нотаріальні дії, що вчиняються посадовими особами органів місцевого самоврядування	29
Стаття 38. Нотаріальні дії, вчинювані консульськими установами України	30
Стаття 39. Порядок вчинення нотаріальних дій	30
Стаття 40. Заповіти (крім секретних) і довіреності, прирівнювані до нотаріально посвідчених	30
Стаття 40-1. Засвідчення справжності підпису на документах начальником установи виконання покарань	31
Розділ III ПРАВИЛА ВЧИНЕННЯ НОТАРІАЛЬНИХ ДІЙ	32
Глава 4. ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ВЧИНЕННЯ НОТАРІАЛЬНИХ ДІЙ	32
Стаття 41. Місце вчинення нотаріальних дій	32
Стаття 42. Строки вчинення нотаріальних дій	32
Стаття 43. Установлення особи, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії	32
Стаття 44. Визначення обсягу цивільної дієздатності фізичних осіб і перевірка цивільної правоздатності та дієздатності юридичних осіб, перевірка повноважень представника фізичної або юридичної особи. Встановлення намірів сторін вчиняти правочин	33
Стаття 45. Підписання нотаріально посвідчуваних правочинів, заяв та інших документів	34
Стаття 46. Витребування відомостей і документів, необхідних для вчинення нотаріальної дії	34
Стаття 46-1. Використання відомостей єдиних та державних реєстрів	34
Стаття 47. Вимоги до документів, що подаються для вчинення нотаріальної дії	34
Стаття 48. Вчинення посвідчувальних написів та видача свідоцтв	35
Стаття 49. Відмова у вчиненні нотаріальних дій	35
Стаття 50. Оскарження нотаріальних дій або відмови у їх вчиненні	36
Стаття 51. Заходи, що вживаються нотаріусом або посадовою особою, яка вчиняє нотаріальні дії, при виявленні порушення законодавства	36
Стаття 52. Реєстрація нотаріальних дій	36
Стаття 53. Видача дублікату нотаріально посвідченого документа	36
Глава 5. ПОСВІДЧЕННЯ УГОД	37
Стаття 54. Угоди, що посвідчуються у нотаріальному порядку	37
Стаття 55. Посвідчення угод про відчуження та заставу майна	37
Стаття 56. Посвідчення заповітів	38
Стаття 57. Порядок зміни і скасування заповітів	38
Стаття 58. Посвідчення доручень. Припинення дії доручень	39
Стаття 59. Кількість примірників документів, в яких викладено зміст угод	39
Глава 6. ВЖИТТЯ ЗАХОДІВ ДО ОХОРОНИ СПАДКОВОГО МАЙНА	39
Стаття 60. Охорона спадкового майна	39
Стаття 61. Опис спадкового майна і передача його на зберігання	40
Стаття 62. Винагорода за зберігання спадкового майна	40
Стаття 63. Повідомлення спадкоємців про відкриття спадщини	40
Стаття 64. Видача грошових сум із спадкового майна	40
Стаття 65. Припинення охорони спадкового майна	41
Глава 7. ВИДАЧА СВІДОЦТВ ПРО ПРАВО НА СПАДЩИНУ	41
Стаття 66. Свідоцтво про право на спадщину та строки його видачі	41
Стаття 67. Порядок видачі свідоцтва про право на спадщину	41
Стаття 68. Видача свідоцтва про право на спадщину за законом	43
Стаття 69. Видача свідоцтва про право на спадщину за заповітом	43
Глава 8. ВИДАЧА СВІДОЦТВА ПРО ПРАВО ВЛАСНОСТІ НА ЧАСТКУ В СПІЛЬНОМУ МАЙНІ ПОДРУЖЖЯ	43
Стаття 71. Видача свідоцтва в разі смерті одного з подружжя	43
Глава 9. ВИДАЧА СВІДОЦТВА ПРО ПРИДБАННЯ ЖИЛИХ БУДИНКІВ З ПРИЛЮДНИХ ТОРГІВ	43
Стаття 72. Видача свідоцтва про придбання нерухомого майна, яке було предметом застави (іпотеки)	43
Глава 10. НАКЛАДАННЯ ЗАБОРОНИ ВІДЧУЖЕННЯ НЕРУХОМОГО МАЙНА	44
Стаття 73. Накладання заборони	44
Стаття 74. Зняття заборони	44

Глава 11. ЗАСВІДЧЕННЯ ВІРНОСТІ КОПІЙ ДОКУМЕНТІВ І ВИПИСОК З НИХ, СПРАВЖНОСТІ ПІДПИСІВ І ВІРНОСТІ ПЕРЕКЛАДУ	44
Стаття 75. Засвідчення вірності копій документів	44
Стаття 76. Засвідчення вірності копії з копії документа	45
Стаття 77. Засвідчення вірності виписки з документа	45
Стаття 78. Засвідчення справжності підпису на документах	45
Стаття 79. Засвідчення вірності перекладу	45
Глава 12. ПОСВІДЧЕННЯ ФАКТІВ	45
Стаття 80. Посвідчення факту, що громадянин є живим	45
Стаття 81. Посвідчення факту перебування громадянина в певному місці	46
Стаття 83. Посвідчення часу пред'явлення документа	46
Стаття 84. Передача заяв громадян, підприємств, установ та організацій	46
Глава 13. ПРИЙНЯТТЯ В ДЕПОЗИТ ГРОШОВИХ СУМ І ЦІННИХ ПАПЕРІВ	46
Стаття 85. Прийняття в депозит грошових сум і цінних паперів	46
Стаття 86. Повернення прийнятих у депозит грошових сум і цінних паперів	46
Глава 14. ВЧИНЕННЯ ВИКОНАВЧИХ НАПИСІВ	46
Стаття 87. Стягнення грошових сум або витребування майна за виконавчим написом	46
Стаття 88. Умови вчинення виконавчих написів	46
Стаття 89. Зміст виконавчого напису	47
Стаття 90. Порядок стягнення за виконавчим написом	47
Стаття 91. Строк пред'явлення виконавчого напису	47
Глава 15. ВЧИНЕННЯ ПРОТЕСТІВ ВЕКСЕЛІВ	47
Стаття 92. Вчинення протестів векселів	47
Глава 16. ВЧИНЕННЯ МОРСЬКИХ ПРОТЕСТІВ	48
Стаття 94. Заява про морський протест	48
Стаття 95. Складання акта про морський протест	48
Глава 17. ПРИЙНЯТТЯ ДОКУМЕНТІВ НА ЗБЕРІГАННЯ	48
Стаття 96. Зберігання документів нотаріусами	48
Стаття 97. Повернення прийнятих на зберігання документів	48
Розділ IV ЗАСТОСУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ. МІЖНАРОДНІ ДОГОВИРИ	48
Стаття 98. Застосування іноземного права	48
Стаття 99. Застосування права при охороні спадкового майна та при видачі свідоцтва про право на спадщину	48
Стаття 100. Прийняття нотаріусами документів, складених за кордоном	49
Стаття 101. Зносини нотаріусів з іноземними органами юстиції	49
Стаття 102. Забезпечення доказів, необхідних для ведення справ в органах іноземних держав	49
Стаття 103. Міжнародні договори	49
Про державне мито	
<i>Декрет Кабінету Міністрів України №7-93 від 21 січня 1993 року</i>	50
Стаття 1. Платники державного мита	51
Стаття 2. Об'єкти справляння державного мита	51
Стаття 3. Розміри ставок державного мита	52
Стаття 4. Пільги щодо сплати державного мита	58
Стаття 5. Повноваження місцевих Рад народних депутатів і центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної бюджетної політики з надання пільг щодо сплати державного мита	61
Стаття 6. Зарахування державного мита до бюджету	62
Стаття 7. Порядок сплати державного мита	62
Стаття 8. Повернення державного мита	62
Стаття 9. Відповідальність за правильність справляння державного мита	63
Стаття 10. Органи, що здійснюють контроль за справлянням державного мита	63
Стаття 11. Заключні положення	63

Інструкція про порядок обчислення та справляння державного мита,

затверджена наказом Міністерства фінансів України від 7 липня 2012 року № 811, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 20 вересня 2012 р. за № 1623/21935	64
I. Загальні положення.....	65
II. Порядок обчислення та справляння державного мита.....	65
III. Порядок зарахування державного мита до бюджету.....	66
IV. Порядок повернення державного мита.....	67
V. Порядок справляння державного мита із окремих видів дій і документів.....	67
VI. Контроль за дотриманням порядку справляння державного мита.....	71
Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затверджений наказом Міністерства юстиції України від 22 лютого 2012 року № 296/5, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 22 лютого 2012 р. за № 282/20595	73
I. Загальні положення.....	74
Глава 1. Місце вчинення нотаріальної дії.....	74
Глава 2. Строки вчинення нотаріальної дії.....	75
Глава 3. Установлення особи, яка звернулась за вчиненням нотаріальної дії.....	75
Глава 4. Визначення обсягу цивільної дієздатності фізичної особи, перевірка повноважень представника фізичної особи.....	76
Глава 5. Перевірка цивільної правоздатності та дієздатності юридичної особи, перевірка повноважень представника юридичної особи.....	77
Глава 6. Установлення волевиявлення та дійсних намірів особи при вчиненні нотаріальних дій.....	77
Глава 7. Витребування відомостей і документів, необхідних для вчинення нотаріальної дії.....	77
Глава 8. Вимоги до документів, що подаються для вчинення нотаріальної дії.....	79
Глава 9. Порядок викладення текстів та підписання посвідчуваних правочинів, заяв та інших документів.....	79
Глава 10. Посвідчувальні написи нотаріуса.....	80
Глава 11. Реєстрація нотаріальної дії та визнання її вчиненою.....	81
Глава 12. Виконавча сила нотаріального документа.....	81
Глава 13. Відмова у вчиненні нотаріальної дії.....	81
Глава 14. Оскарження нотаріальної дії або відмови у вчиненні нотаріальної дії.....	81
Глава 15. Заходи, що вживаються нотаріусом при виявленні порушення законодавства.....	81
Глава 16. Оплата за вчинення нотаріальних дій.....	82
II. Порядок вчинення окремих видів нотаріальних дій.....	82
Глава 1. Основні правила посвідчення правочинів.....	82
Глава 2. Посвідчення правочинів про відчуження та заставу майна.....	86
Глава 3. Посвідчення заповіту, внесення змін до нього та його скасування.....	97
Глава 4. Посвідчення довіреностей, припинення та скасування довіреностей.....	100
Глава 5. Інші правочини.....	101
Глава 6. Посвідчення фактів.....	105
Глава 7. Засвідчення вірності копій документів і витягів з них, засвідчення справжності підписів на документах.....	106
Глава 8. Засвідчення вірності перекладу.....	107
Глава 9. Вжиття заходів щодо охорони спадкового майна.....	109
Глава 10. Видача свідоцтв про право на спадщину.....	112
Глава 11. Видача свідоцтв про право власності на частку в спільному майні подружжя в разі смерті одного з подружжя.....	120
Глава 12. Видача свідоцтв про придбання майна з прилюдних торгів (аукціонів).....	121
Глава 13. Видача свідоцтв про придбання майна з прилюдних торгів (аукціонів), якщо вони не відбулися.....	123
Глава 14. Видача свідоцтва виконавцю заповіту.....	124
Глава 15. Накладання та зняття заборони щодо відчуження нерухомого майна (майнових прав на нерухоме майно) і транспортних засобів, що підлягають державній реєстрації.....	126
Глава 15-1. Накладання та зняття заборони щодо відчуження грошових сум.....	129
Глава 16. Вчинення виконавчих написів.....	129
Глава 17. Вчинення протестів векселів.....	132

Глава 18. Вчинення морських протестів	135
Глава 19. Прийняття на зберігання документів	136
Глава 20. Передача заяв	136
Глава 21. Прийняття у депозит грошових сум та цінних паперів	137
Глава 22. Видача дубліката документа	141
Правила ведення нотаріального діловодства, Затверджені наказом Міністерства юстиції України від 22 грудня 2010 року № 3253/5, зарєєстровані в Міністерстві юстиції України 23 грудня 2010 р. за № 1318/18613	142
I. Загальні положення	143
II. Діловодство контори, архіву, приватного нотаріуса	143
III. Відповідальність за організацію діловодства та архіву	144
IV. Порядок приймання — передавання документів нотаріального діловодства у разі зміни за- відувача контори чи особи, відповідальної за ведення діловодства, заміщення (зупинення нотаріа- льної діяльності) приватного нотаріуса	144
V. Складання та оформлення організаційно-розпорядчих документів	145
VI. Складання та оформлення нотаріальних документів	147
VII. Порядок ведення та заповнення реєстрів для реєстрації нотаріальних дій	148
VIII. Приймання, розгляд і реєстрація кореспонденції	156
IX. Контроль за виконанням документів	157
X. Вимоги щодо формування справ (нарядів)	157
XI. Особливості формування спадкових справ	158
XII. Оформлення справ для архівного зберігання	159
XIII. Складання описів справ (нарядів)	161
XIV. Архівне зберігання нотаріальних документів приватним нотаріусом	163
XV. Передавання справ до державного нотаріального архіву	164
XVI. Видача і вилучення (виїмка) нотаріальних документів	165
Додаток 1	169
Додаток 2	170
Додаток 3	170
Додаток 4	171
Додаток 5	172
Додаток 6	173
Додаток 7	173
Додаток 8	173
Додаток 9	173
Додаток 10	174
Додаток 11	174
Додаток 12	174
Додаток 13	175
Додаток 14	175
Додаток 15	175
Додаток 16	175
Додаток 17	176
Додаток 18	176
Додаток 19	176
Додаток 20	176
Додаток 21	176
Додаток 22	176
Додаток 23	177
Додаток 24	177
Додаток 25	177
Форма № 1. Свідоцтво про право на спадщину за законом на нерухоме майно, що переходить до єдиного спадкоємця1	177

Форма № 2. Свідоцтво про право на спадщину за законом на нерухоме майно, яке видано одночасно всім спадкоємцям	178
Форма № 3. Свідоцтво про право на спадщину за законом на нерухоме майно, що видається у разі, якщо частки у спадщині окремих спадкоємців залишаються відкритими	180
Форма № 4. Свідоцтво про право на спадщину за законом на нерухоме майно за правом представлення, що переходить до єдиного спадкоємця	181
Форма № 5. Свідоцтво про право на спадщину за законом на нерухоме майно померлого спадкоємця, який не встиг прийняти спадщину (спадкова трансмісія).....	182
Форма № 6. Свідоцтво про право на спадщину за законом на нерухоме майно померлого спадкоємця, який прийняв спадщину, але не оформив своїх спадкових прав	183
Форма № 7. Свідоцтво про право на спадщину за законом на нерухоме майно у разі відмови спадкоємця від спадщини на користь іншого спадкоємця.....	184
Форма № 8. Свідоцтво про право на спадщину за законом на нерухоме майно у разі відмови від спадщини спадкоємця однієї черги на користь спадкоємця іншої черги	185
Форма № 9. Свідоцтво про право на спадщину на обов'язкову частку щодо нерухомого майна, у разі якщо частка у спадщині спадкоємця за заповітом залишилась відкритою	186
Форма № 9-1. Свідоцтво про право на спадщину за заповітом у разі, якщо обов'язкова частка у спадщині залишилась відкритою.....	187
Форма № 10. Свідоцтво про право на спадщину за секретним заповітом на нерухоме майно, що переходить до єдиного спадкоємця ¹	188
Форма № 11. Свідоцтво про право на спадщину за законом на майно, яке видається у разі внесення змін до свідоцтва про право на спадщину одночасно всім спадкоємцям ¹	189
Форма № 12. Свідоцтво про право на спадщину за заповітом на нерухоме майно, що переходить до єдиного спадкоємця	191
Форма № 12-1. Свідоцтво про право на спадщину за заповітом подружжя на нерухоме майно, що переходить до єдиного спадкоємця	192
Форма № 13. Свідоцтво про право на спадщину за законом на майно, набуте за договором довічного утримання (догляду) у зв'язку зі смертю набувача.....	193
Форма № 14. Свідоцтво про право на спадщину за заповідальним розпорядженням на право на вклад.....	194
Форма № 15. Свідоцтво про право на спадщину за законом, що видається з урахуванням укладеного спадкоємцями договору про зміну розміру частки	195
Форма № 15-1. Свідоцтво про право на спадщину за законом, що видається з урахуванням укладеного спадкоємцями договору про зміну черговості одержання права на спадкування	196
Форма № 15-2. Свідоцтво про право на спадщину за законом, що видається з урахуванням укладеного спадкоємцями договору про поділ спадщини.....	197
Форма № 16. Свідоцтво про право на спадщину за законом, що видається для підтвердження права на спадщину, яка знаходиться за кордоном.....	198
Форма № 17. Свідоцтво про право на спадщину за заповітом, що видається для підтвердження права на спадщину, яка знаходиться за кордоном	199
Форма № 18. Свідоцтво про право власності на частку в спільному майні подружжя, яке видається в разі смерті одного з подружжя.....	200
Форма № 18-1. Свідоцтво опікуна над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою	201
Форма № 19. Протокол про оголошення секретного заповіту.....	201
Форма № 20. Свідоцтво, яке посвідчує повноваження виконавця заповіту	202
Форма № 20-1. Свідоцтво, яке посвідчує повноваження управителя спадщини - корпоративними правами	203
Форма № 21. Свідоцтво про посвідчення факту, що дитина є живою	204
Форма № 22. Свідоцтво про посвідчення факту, що фізична особа є живою	205
Форма № 23. Свідоцтво про посвідчення тотожності фізичної особи з особою, зображеною на фотокартці	206
Форма № 24. Свідоцтво про посвідчення факту перебування фізичної особи в.....	206
певному місці	206
Форма № 25. Свідоцтво про прийняття на зберігання документів	207
Форма № 26. Свідоцтво про передачу заяви	207

Форма № 27. Свідоцтво про придбання майна з прилюдних торгів (аукціону).....	208
Форма № 27-1. Свідоцтво про придбання нерухомого майна на аукціоні при продажу майна в провадженні у справі про банкрутство	209
Форма № 28. Свідоцтво про придбання майна з прилюдних торгів (аукціону), якщо прилюдні торги (аукціон) не відбулися(вся).....	210
Форма № 29. Посвідчувальний напис на договорі, укладеному фізичними особами.....	212
Форма № 30. Посвідчувальний напис на договорі за участю юридичної особи	212
Форма № 31. Посвідчувальний напис на договорі про відчуження нерухомого майна за участю особи, яка не може підписатись особисто внаслідок фізичної вади, хвороби тощо	213
Форма № 32. Посвідчувальний напис на договорі, укладеному фізичними особами за участю представника.....	213
Форма № 33. Посвідчувальний напис на договорі за участю неповнолітньої дитини, яка діє за згодою батьків (піклувальника).....	214
Форма № 34. Посвідчувальний напис на договорі, укладеному за участю неповнолітньої дитини, яка діє за згодою батьків (піклувальника), які є стороною договору	215
Форма № 35. Посвідчувальний напис на договорі за участю неповнолітньої дитини, яка діє за згодою батьків (піклувальника), а також за участю представників малолітньої дитини.....	215
Форма № 36. Посвідчувальний напис на договорі, укладеному фізичними особами за участю особи, яка не може підписатись особисто внаслідок фізичної вади, хвороби тощо	216
Форма № 37. Посвідчувальний напис на договорі про відчуження нерухомого майна, який укладається фізичними особами.....	217
Форма № 38. Посвідчувальний напис на договорі про відчуження нерухомого майна за участю юридичної особи.....	217
Форма № 39. Посвідчувальний напис на договорі про відчуження нерухомого майна за участю представника	218
Форма № 40. Посвідчувальний напис на договорі відчуження нерухомого майна, укладеному його управителем	219
Форма № 41. Посвідчувальний напис на договорі, укладеному за участю юридичної особи, посвідченому з одночасним усним перекладом тексту договору перекладачем.....	219
Форма № 42. Посвідчувальний напис на договорі за участю фізичної особи, яка не знає мови, якою викладено текст договору, з одночасним усним перекладом їй тексту договору нотаріусом	220
Форма № 43. Посвідчувальний напис на договорі за участю фізичної особи, яка не знає мови, якою викладено текст договору, з одночасним усним перекладом їй тексту договору перекладачем.....	221
Форма № 44. Посвідчувальний напис про засвідчення справжності підпису одного з подружжя (колишнього подружжя) на заяві про згоду на відчуження або придбання майна	221
Форма № 45. Посвідчувальний напис на заповіті, записаному зі слів заповідача	222
Форма № 45-1 Посвідчувальний напис на конверті із секретним заповітом.....	223
Форма № 46. Посвідчувальний напис на заповіті, посвідченому при свідках на бажання заповідача	223
Форма № 47. Посвідчувальний напис на заповіті від імені особи, яка не може сама прочитати текст заповіту уголос	224
Форма № 48. Посвідчувальний напис на заповіті подружжя.....	224
Форма № 49. Посвідчувальний напис на заповіті від імені особи, яка не може підписатись власноруч внаслідок фізичної вади, хвороби тощо	225
Форма № 49-1. Посвідчувальний напис на заповіті від імені особи, яка не може сама прочитати текст заповіту уголос та не може підписатись власноручно внаслідок фізичної вади, хвороби тощо	226
Форма № 50. Посвідчувальний напис на довіреності, виданій фізичною особою.....	227
Форма № 51. Посвідчувальний напис на довіреності, виданій фізичною особою у порядку передоручення	227
Форма № 52. Посвідчувальний напис на довіреності, виданій управителем майна на підставі договору управління майном	228
Форма № 53. Посвідчувальний напис на довіреності за участю юридичної особи	228
Форма № 54. Посвідчувальний напис на довіреності, виданій юридичною особою у порядку передоручення	229

Форма № 55. Посвідчувальний напис на довіреності, виданій неповнолітньою дитиною, яка діє за згодою одного з батьків (піклувальника).....	229
Форма № 56. Посвідчувальний напис на довіреності, виданій фізичною особою, яка не може підписатися власноруч внаслідок фізичної вади, хвороби тощо	230
Форма № 57. Посвідчувальний напис на довіреності за участю фізичної особи, яка не знає мови, якою викладено текст довіреності, з одночасним усним перекладом тексту довіреності перекладачем	230
Форма № 58. Посвідчувальний напис про засвідчення вірності копії (фотокопії) з оригіналу документа.....	231
Форма № 58-1. Посвідчувальний напис про засвідчення вірності фотокопії-витягу з оригіналу документа.....	231
Форма № 59. Посвідчувальний напис про засвідчення вірності копії з копії документа.....	232
Форма № 60. Посвідчувальний напис про засвідчення вірності копії з оригіналу документа з одночасним письмовим перекладом тексту нотаріусом.....	232
Форма № 61. Посвідчувальний напис про засвідчення вірності копії з оригіналу документа з одночасним письмовим перекладом тексту перекладачем	233
Форма № 62. Посвідчувальний напис на документі про час його пред'явлення.....	233
Форма № 63. Посвідчувальний напис про засвідчення вірності виписки з документа	234
Форма № 64. Посвідчувальний напис про засвідчення справжності підпису фізичної особи на документах.....	234
Форма № 65. Посвідчувальний напис про засвідчення справжності підпису фізичної особи, яка діє на підставі довіреності, на документах	235
Форма № 66. Посвідчувальний напис про засвідчення справжності підпису на документі з одночасним письмовим перекладом тексту документа нотаріусом ¹	235
Форма № 67. Посвідчувальний напис про засвідчення справжності підпису на документі, вчиненого одночасно з перекладом тексту документа перекладачем ¹	236
Форма № 68. Посвідчувальний напис про засвідчення справжності підпису на афідевіті з додатками.....	237
Форма № 69. Посвідчувальний напис про засвідчення справжності підпису представника юридичної особи на документі	237
Форма № 70. Посвідчувальний напис про засвідчення на документах справжності підпису неповнолітньої дитини, яка діє за згодою одного з батьків (піклувальника)	238
Форма № 71. Посвідчувальний напис про засвідчення справжності підпису фізичної особи, що підписалась за іншу особу, яка внаслідок фізичної вади, хвороби тощо не може власноручно підписатися	238
Форма № 72. Посвідчувальний напис про засвідчення вірності перекладу, зробленого нотаріусом	239
Форма № 73. Посвідчувальний напис про засвідчення справжності підпису перекладача	240
Форма № 74. Посвідчувальний напис на векселі про його оплату.....	240
Форма № 75. Посвідчувальний напис на дублікаті документа.....	240
Форма № 76. Заборона відчуження майна, зазначеного у заповіті подружжя, у зв'язку із смертю одного з подружжя.....	241
Форма № 77. Заборона відчуження нерухомого майна, що належить фізичній особі, яка оголошена померлою (у зв'язку з видачею свідоцтва про право на спадщину)	242
Форма № 78. Заборона відчуження нерухомого майна у зв'язку із смертю набувача майна за договором довічного утримання (догляду), на яке видано свідоцтво про право на спадщину	242
Форма № 79. Заборона відчуження майна у зв'язку з укладенням договору довічного утримання (догляду), іпотеки.....	243
Форма № 80. Заборона відчуження жилого будинку, (квартири) у зв'язку з видачею позики на його (її) будівництво, капітальний ремонт чи купівлю	244
Форма № 81. Зняття заборони відчуження майна у зв'язку з припиненням чи розірванням договору довічного утримання (догляду), припиненням договору іпотеки ¹	244
Форма № 81-1. Посвідчувальний напис про заборону відчуження жилого будинку (квартири) у зв'язку зі зверненням органу опіки та піклування з метою захисту особистих і майнових прав та інтересів дитини, яка має право власності або проживає у жиллому будинку (квартирі), іншому приміщенні, на відчуження якого накладається заборона	244

Форма № 81-2 Посвідчувальний напис про накладення заборони щодо відчуження грошових сум, що будуть зараховані заявником вимоги, визначеним відповідно до частини четвертої статті 652 Закону України "Про акціонерні товариства", на рахунок умовного зберігання (ескроу).....	245
Форма № 82 Зняття заборони відчуження майна у зв'язку зі смертю відчужувача майна за договором довічного утримання (догляду).....	246
Форма № 83 Акт про морський протест.....	246
Форма № 84 Посвідчувальний напис на аграрній розписці за участю фізичної особи.....	247
Форма № 85 Посвідчувальний напис на аграрній розписці за участю юридичної особи.....	247
Форма № 86 Передавальний напис на аграрній розписці за участю фізичної особи.....	248
Форма № 87 Передавальний напис на аграрній розписці за участю юридичної особи.....	249
Додаток 26.....	249
Додаток 27.....	250
Додаток 28.....	250
Додаток 29.....	250
Додаток 30.....	251
Додаток 31.....	252
Додаток 32.....	253
Додаток 33.....	258
Додаток 34.....	258
Додаток 35.....	259
Додаток 36.....	259
Додаток 37.....	260
Додаток 38.....	260
Додаток 39.....	261
Додаток 40.....	261
Додаток 41.....	262
Додаток 42.....	262
Додаток 43.....	263
Додаток 44.....	263
Додаток 45.....	264
Додаток 46.....	265
Додаток 47.....	265
Додаток 48.....	267
Додаток 49.....	267
Додаток 50.....	267
Положення про державний нотаріальний архів, затверджене наказом Міністерства юстиції України від 18 травня 2009 року № 870/5, зареєст- роване в Міністерстві юстиції України 21 травня 2009 р. за № 443/16459	269
Звіт про роботу державних та приватних нотаріусів, затверджений наказом Міністерства юстиції України від 8 червня 2011 року № 1529/5 за пого- дженням з Держкомстатом	273
Додаток. Форма № 1-нотаріат (річна). Звітність. Звіт про роботу державних та приватних нотаріусів.....	273
Порядок допуску осіб до складання кваліфікаційного іспиту та проведення кваліфікаційного іс- питу Вищою кваліфікаційною комісією нотаріату, Затверджений наказом Міністерства юстиції України від 28 липня 2011 року № 1905/5, зареєст- рований в Міністерстві юстиції України 28 липня 2011 р. за № 926/19664	280
Порядок видачі свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю, затверджений наказом Міністерства юстиції України 11 липня 2012 року № 1043/5, зареєстро- вано в Міністерстві юстиції України 12 липня 2012 р. за № 1170/21482	287
Додаток 1. Свідоцтво про право на зайняття нотаріальною діяльністю.....	290
Додаток 2. Журнал реєстрації виданих свідоцтв про право на зайняття нотаріальною діяльністю.....	290

Положення про порядок реєстрації приватної нотаріальної діяльності та заміщення приватного нотаріуса, затверджене наказом Міністерства юстиції України від 22 березня 2011 року № 871/5, зареєст- роване в Міністерстві юстиції України 23 березня 2011 р. за № 388/19126	291
I. Реєстрація приватної нотаріальної діяльності	292
II. Ведення реєстраційних справ приватних нотаріусів	293
III. Заміщення приватного нотаріуса	295
Додаток 1. Особова картка	295
Додаток 2. Реєстраційне посвідчення про реєстрацію приватної нотаріальної діяльності	296
Додаток 3. Додаток до реєстраційного посвідчення про реєстрацію приватної нотаріальної діяльності приватного нотаріуса	296
Додаток 4. Журнал обліку виданих реєстраційних посвідчень	297
Додаток 5. Присяга нотаріуса	298
Додаток 6. Книга обліку реєстраційних справ приватних нотаріусів	298
Додаток 7. Журнал реєстрації фактів заміщення приватного нотаріуса	298
Порядок виготовлення та знищення печатки приватного нотаріуса, затверджений наказом Міністерства юстиції України від 24 грудня 2012 року № 1924/5, зареєст- рований в Міністерстві юстиції України 26 грудня 2012 р. за № 2184/22496	299
I. Загальні положення	300
II. Порядок виготовлення Печатки	300
III. Порядок знищення Печатки	301
Додаток 1. Зразок печатки приватного нотаріуса	302
Додаток 2. Акт знищення печатки приватного нотаріуса	302
Положення про вимоги до робочого місця (контори) приватного нотаріуса та здійснення конт- ролю за організацією нотаріальної діяльності, затверджене наказом Міністерства юстиції України від 23 березня 2011 року № 888/5, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 28 березня 2011 р. за № 406/19144	303
Порядок підвищення кваліфікації нотаріусів, консультантів державних нотаріальних контор, державних нотаріальних архівів, помічників приватних нотаріусів, затверджений наказом Міністерства юстиції України від 28 серпня 2014 року № 1422/5, зареєст- рований в Міністерстві юстиції України 29 серпня 2014 р. за № 1046/25823	308
Додаток 1. Свідоцтво про підвищення кваліфікації	311
Додаток 2. Сертифікат про підвищення кваліфікації	312
Порядок проведення перевірки організації роботи державних нотаріальних контор, державних нотаріальних архівів, організації нотаріальної діяльності приватних нотаріусів, дотримання державними і приватними нотаріусами порядку вчинення нотаріальних дій та виконання пра- вил нотаріального діловодства, затверджений наказом Міністерства юстиції України від 17 лютого 2014 року № 357/5, зареєст- рований в Міністерстві юстиції України 17 лютого 2014 р. за № 298/25075	313
Програма стажування уповноваженої посадової особи органу місцевого самоврядування в дер- жавній нотаріальній конторі або у приватного нотаріуса з питань оформлення спадкових прав, затверджена Наказом Міністерства юстиції України 23.12.2015 № 2727/5, Зареєстровано в Міні- стерстві юстиції України 25 грудня 2015 р. за № 1638/28083	322
Додаток. ПЕРЕЛІК питань для вивчення під час стажування уповноваженої посадової особи органу місцевого самоврядування в державній нотаріальній конторі або у приватного нотаріуса з питань оформлення спадкових прав	324
Порядок видачі свідоцтва про право на вчинення нотаріальних дій щодо оформлення спадко- вих прав, затверджений Наказом Міністерства юстиції України 07.12.2016 № 3595/5, Зареєстровано в Мі- ністерстві юстиції України 14 грудня 2016 р. за № 1620/29750	328

Перелік документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29 червня 1999 р. № 1172	332
Порядок і правила проведення обов’язкового страхування цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса, Затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2015 р. № 624	337
Загальні питання.....	337
Страхові ризики і страхові випадки, винятки із страхових випадків.....	338
Розміри страхових сум і страхових тарифів. Визначення та виплата страхового відшкодування.....	338
Укладення договорів обов’язкового страхування.....	339
Додаток. Типовий договір обов’язкового страхування цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса.....	339
Деякі питання надання інформації про зареєстровані транспортні засоби та їх власників, Затвержені постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2016 р. № 260	345
Порядок проставлення апостиля на офіційних документах, що видаються органами юстиції та судами, а також на документах, що оформляються нотаріусами України, затверджений наказом Міністерства юстиції України від 11 листопада 2015 року № 2268/5, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 11 листопада 2015 р. за № 1419/27864	352
I. Загальні положення.....	353
II. Прийняття документів.....	353
III. Розгляд документів.....	355
IV. Видача документів.....	356
Додаток 1. Додаткова інформація, що розміщується під штампом апостиля, сформованого у формі електронного документа.....	358
Додаток 2. Зразок та опис печатки.....	358
Інструкції про порядок консульської легалізації офіційних документів в Україні і за кордоном, затверджена наказом Міністерства закордонних справ України від 4 червня 2002 року № 113, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 26 червня 2002 р. за № 535/6823	366
1. Загальні положення.....	366
2. Компетенція органів дипломатичної служби України з питань консульської легалізації.....	367
3. Вимоги до офіційних документів, які приймаються на легалізацію.....	368
4. Порядок легалізації офіційних документів в Україні.....	368
5. Порядок легалізації офіційних документів за кордоном.....	369
6. Опис легалізаційних штампів та написів.....	370
7. Реєстрація легалізованих офіційних документів.....	370
Додаток 1. Штамп підтвердження дійсності оригіналів офіційних документів.....	371
Додаток 2. Штамп засвідчення справжності підписів.....	371
Про судову практику в справах за скаргами на нотаріальні дії або відмову в їх вчиненні, Постанова Пленуму Верховного Суду України №2 від 31 січня 1992 року	372
Узагальнення судової практики Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ щодо розгляду справ про оскарження нотаріальних дій або відмову в їх вчиненні від 07 лютого 2014 року (Витяг)	377
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань»	397
Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	399
Стаття 1. Визначення термінів.....	399
Стаття 2. Законодавство у сфері державної реєстрації.....	403
Стаття 3. Сфера дії Закону.....	403
Стаття 4. Загальні засади державної реєстрації.....	403
Розділ II ОРГАНИ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ	405
Стаття 5. Система органів державної реєстрації.....	405

Стаття 6. Державний реєстратор	406
Розділ III ЄДИНИЙ ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР ТА ПОРТАЛ ЕЛЕКТРОННИХ СЕРВІСІВ	408
Стаття 7. Єдиний державний реєстр	408
Стаття 8. Портал електронних сервісів	409
Стаття 9. Відомості Єдиного державного реєстру	410
Стаття 10. Статус документів та відомостей, внесених до Єдиного державного реєстру	421
Стаття 11. Надання відомостей з Єдиного державного реєстру	421
Стаття 12. Оприлюднення результатів надання адміністративних послуг у сфері державної реєстрації	422
Стаття 13. Інформаційна взаємодія між Єдиним державним реєстром та інформаційними системами державних органів	423
Розділ IV ПРОВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ	426
Стаття 14. Подання документів для державної реєстрації	426
Стаття 15. Вимоги до оформлення документів, що подаються для державної реєстрації	426
Стаття 16. Вимоги до найменування юридичної особи або її відокремленого підрозділу	429
Стаття 17. Документи, що подаються заявником для державної реєстрації юридичної особи	429
Стаття 18. Документи, що подаються заявником для державної реєстрації фізичної особи — підприємця	435
Стаття 19. Документи, що подаються заявником для державної реєстрації громадського об'єднання, що не має статусу юридичної особи	436
Стаття 20. Документи, що подаються заявником для державної реєстрації постійно діючого третейського суду	437
Стаття 21. Документи, що подаються заявником для державної реєстрації структурних утворень політичної партії, що не мають статусу юридичної особи	437
Стаття 22. Документи, що подаються заявником для державної реєстрації відокремленого підрозділу іноземної неурядової організації, представництва, філії іноземної благодійної організації	438
Стаття 23. Документи, що подаються заявником для державної реєстрації символіки	439
Стаття 24. Документи, що подаються заявником для державної реєстрації підтвердження всеукраїнського статусу громадського об'єднання	440
Стаття 25. Порядок проведення державної реєстрації та інших реєстраційних дій	440
Стаття 26. Строк розгляду документів, поданих для державної реєстрації	442
Стаття 27. Зупинення розгляду документів, поданих для державної реєстрації	443
Стаття 28. Відмова у державній реєстрації	444
Стаття 29. Реєстраційні справи	446
Стаття 30. Витребування (вилучення), тимчасовий доступ до документів з реєстраційних справ, надання реєстраційних справ і копій документів з реєстраційних справ	447
Стаття 31. Порядок здійснення контролю за наявністю у громадського об'єднання, що підтвердило свій всеукраїнський статус, кількості відокремлених підрозділів	448
Стаття 32. виправлення помилок, допущених у відомостях Єдиного державного реєстру	448
Розділ V ОСКАРЖЕННЯ РЕЄСТРАЦІЙНИХ ДІЙ, ВІДМОВИ В ДЕРЖАВНІЙ РЕЄСТРАЦІЇ, БЕЗДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРАТОРА. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ	448
Стаття 33. Заходи, що вживаються суб'єктом державної реєстрації та державним реєстратором у разі виявлення порушення законодавства	449
Стаття 34. Порядок оскарження рішень, дій або бездіяльності у сфері державної реєстрації	449
Стаття 34.1. Здійснення контролю у сфері державної реєстрації	452
Стаття 35. Відповідальність у сфері державної реєстрації	453
Розділ VI ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ	453
Стаття 36. Плата у сфері державної реєстрації	453
Стаття 37. Фінансове забезпечення у сфері державної реєстрації	455
Порядок державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, Затверджено Наказ Міністерства юстиції України 09.02.2016 № 359/5, Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 09 лютого 2016 р. за № 200/28330	456

I. Загальні положення.....	457
II. Загальні засади проведення державної реєстрації.....	459
III. Особливості проведення державної реєстрації через фронт-офіси.....	463
IV. Особливості проведення державної реєстрації за заявами в електронній формі.....	464
V. Особливості проведення державної реєстрації політичних партій.....	465
Додаток. Перелік наказів Міністерства юстиції України, що втратили чинність.....	467
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень».....	468
Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	469
Стаття 1. Сфера застосування Закону.....	469
Стаття 2. Визначення термінів.....	469
Стаття 3. Засади державної реєстрації прав.....	471
Стаття 4. Речові права та їх обтяження, що підлягають державній реєстрації.....	472
Розділ II ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ ПРАВ.....	473
Стаття 6. Система органів та суб'єкти, які здійснюють повноваження у сфері державної реєстрації прав.....	473
Стаття 7. Повноваження Міністерства юстиції України у сфері державної реєстрації прав.....	473
Стаття 8. Повноваження територіальних органів Міністерства юстиції України.....	474
Стаття 9. Повноваження суб'єктів державної реєстрації прав.....	474
Стаття 10. Державний реєстратор.....	475
Стаття 11. Прийняття рішень державним реєстратором.....	477
Розділ III ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР ПРАВ.....	477
Стаття 12. Державний реєстр прав.....	477
Стаття 13. Структура Державного реєстру прав.....	478
Стаття 14. Закриття розділу Державного реєстру прав та реєстраційної справи.....	479
Стаття 15. Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна.....	480
Стаття 16. База даних заяв.....	481
Стаття 17. Реєстраційна справа.....	481
Розділ IV ПРОВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ ПРАВ.....	482
Стаття 18. Проведення державної реєстрації прав.....	482
Стаття 19. Строки проведення реєстраційних дій та надання інформації з Державного реєстру прав.....	485
Стаття 20. Подання документів за заявами у сфері державної реєстрації прав.....	485
Стаття 21. Отримання документів за результатом розгляду заяв у сфері державної реєстрації прав.....	487
Стаття 22. Вимоги до документів, що подаються для державної реєстрації прав.....	487
Стаття 23. Зупинення розгляду заяви про державну реєстрацію прав.....	488
Стаття 24. Відмова в державній реєстрації прав.....	488
Стаття 25. Зупинення державної реєстрації прав.....	490
Стаття 26. Внесення відомостей до Державного реєстру прав.....	491
Стаття 27. Підстави для державної реєстрації прав.....	492
Стаття 27 ¹ . Державна реєстрація права власності на об'єкт незавершеного будівництва.....	493
Розділ V ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ ПРАВ.....	494
Стаття 28. Особливості державної реєстрації прав на земельні ділянки державної та комунальної власності.....	494
Стаття 29. Особливості державної реєстрації речових прав на земельні ділянки, речові права на які набуто до 1 січня 2013 року.....	495
Стаття 29 ¹ . Особливості державної реєстрації речових прав на об'єкти державно-приватного партнерства, у тому числі об'єкти концесії, та земельні ділянки, необхідні для здійснення державно-приватного партнерства, у тому числі концесії.....	495
Стаття 30. Особливості державної реєстрації права оренди на нерозподілені (невитребувані) земельні ділянки, земельні ділянки колективної власності.....	496
Стаття 31. Особливості державної реєстрації прав на об'єкти нерухомого майна, що були закінчені будівництвом до 5 серпня 1992 року та розташовані на територіях сільських, селищних, міських рад, якими відповідно до законодавства здійснювалося ведення погосподарського обліку.....	497
Стаття 31 ¹ . Особливості проведення реєстраційних дій на підставі судових рішень.....	497

Стаття 31 ² . Особливості державної реєстрації прав у результаті вчинення нотаріальних дій з нерухомим майном, об'єктом незавершеного будівництва.....	498
Розділ VI КОРИСТУВАННЯ ВІДОМОСТЯМИ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ПРАВ	499
Стаття 32. Надання інформації з Державного реєстру прав	499
Стаття 33. Взаємодія інформаційних систем Державного реєстру прав та Державного земельного кадастру	500
Стаття 34. Плата (адміністративний збір) за проведення реєстраційних дій та за надання інформації з Державного реєстру прав	500
Розділ VII ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ, ДІЙ АБО БЕЗДІЯЛЬНОСТІ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ ПРАВ	503
Стаття 36. Заходи, що вживаються у разі виявлення порушення законодавства під час державної реєстрації прав.....	503
Стаття 37 ¹ . Здійснення контролю у сфері державної реєстрації прав.....	506
Стаття 38. Відповідальність у сфері державної реєстрації прав.....	507
Постанова Кабінету Міністрів України №484 від 6 червня 2018 року «Деякі питання функціонування Державного реєстру речових прав на нерухоме майно»	508
Про внесення змін до Вимог до написання найменування юридичної особи, її відокремленого підрозділу, громадського формування, що не має статусу юридичної особи, крім організації профспілки	
<i>Наказ Міністерства юстиції України № 3236/5 від 17 жовтня 2018 р</i>	529
Про проведення моніторингу реєстраційних дій у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно та Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань	
<i>Наказ Міністерства юстиції України № 7/7 від 4 січня 2018 р.</i>	531
Щодо деяких актуальних питань у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень	
<i>Лист Міністерства юстиції України № 24342/11942-33-18/8.4.4 від 18.06.2018 р.</i>	532
Щодо порядку державної реєстрації та діяльності товариств з обмеженою відповідальністю та товариств з додатковою відповідальністю у зв'язку з прийняттям Закону України від 06.02.2018 № 2275-VIII «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю»	
<i>Лист Міністерства юстиції України № 6623/8.4.3/32-18 від 07.06.2018 р.</i>	540
Щодо можливості вчинення нотаріальної дії без надання документа, що підтверджує право власності на нерухоме майно	
<i>Лист-роз'яснення Міністерства юстиції України № 13490/2831-32-18/8.3.1 від 10.04.2018 р.</i>	544
Про оновлення форм заяв у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань	
<i>Наказ Міністерства юстиції України № 1716/5 від 19.05.2020</i>	546
Про внесення змін до наказу Міністерства юстиції України від 19 березня 2020 року № 1040/5	
<i>Наказ Міністерства юстиції України № 1529/5 від 28.04.2020</i>	591
591Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства юстиції України	
<i>Наказ Міністерства юстиції України № 1626/5 від 12.05.2020</i>	610
Про утворення робочої групи при Міністерстві юстиції України щодо вдосконалення законодавства з питань державної реєстрації та нотаріату	
<i>Наказ Міністерство юстиції України № 1635/7 від 11.05.2019</i>	614

Примітка: міжнародні конвенції, договори та угоди, закони, кодекси, Укази Президента України, декрети та постанови Кабінету Міністрів України, накази Міністерства юстиції України, Міністерства фінансів України, постанови Пленуму Верховного Суду України, узагальнення судової практики Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, які наведені в даному посібнику та додані до нього, використані з офіційних сайтів Верховної Ради України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства юстиції України, Міністерства фінансів України.